
Shakti SutrAni

शक्तिसूत्राणि

Document Information

Text title : Shakti Sutras by Sage Agastya

File name : shaktisuutra.itx

Category : sUtra, devii, otherforms, agastya, devI

Location : doc_devii

Author : Agastya RiShi

Transliterated by : Michael Magee <ac70 at cityscape.co.uk>

Proofread by : Mike Magee, Ruma Dewan

Description-comments : Shakti Sutras attributed to Agastya

Latest update : August 12, 2023

Send corrections to : Mike Magee <ac70@cityscape.co.uk>

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 12, 2023

sanskritdocuments.org

ಶಕ್ತಿಸೂತ್ರಾಣಿ

- ಅಥ ಶಕ್ತಿಸೂತ್ರಾಣಿ
ಭಗವದಗಸ್ತ್ಯವಿರಚಿತಾನಿ .
ಅಧಾತಃ ಶಕ್ತಿಜಿಜ್ಞಾಸಾ .. 1..
ಯತ್ಕರ್ತೃ .. 2..
ಯದಜಾ .. 3..
ನಾಂತರಯೋಽತ್ರ .. 4..
ತತ್ಸನ್ನಿಧ್ಯಾತ್ .. 5..
ತತ್ಕಲ್ಪಕೃತ್ವಮೌಪಾಧಿಕಂ .. 6..
ಸಮಾನಧರ್ಮತ್ವಾತ್ .. 7..
ತಚ್ಚ ಪ್ರಾತಿಭಾಸಿಕಂ .. 8..
ಯದ್ಬಂಧಃ .. 9..
ಯದಾರೋಪಾಧ್ಯಾಸಾದೈಕ್ಯಂ .. 10..
ಶಬ್ದಾಧಿಷ್ಟಾನಲಿಂಗಂ .. 11..
ನಾನಾವಾನ್ .. 12..
ತಚ್ಚ ಕಾಲಿಕಂ .. 13..
ಅಖಂಡೋಪಾಧೇ .. 14..
ಯಾಮೇವ ಭೂತಾನಿ ವಿಶಂತಿ .. 15..
ಯದೋತಂ ಯತ್ಪೋತಂ .. 16..
ತದ್ವಿಷ್ಟುತ್ವಾತ್ .. 17..
ತತೋ ಜಗಂತಿ ಕಿಯಂತಿ .. 18..
ನಾನಾತ್ವೇಽಪ್ಯೇಕತ್ವಮ್ವಿರುದ್ಧಂ .. 19..
ವಿಚಾರಾತ್ .. 20..
ಯಸ್ಮಾದದೃಶ್ಯಂ ದೃಶ್ಯಂಚ .. 21..
ದೃಷ್ಟಿತ್ವವ್ಯಪದೇಶಾದ್ವಾ .. 22..
ಅವಿನಾಭಾವಿತ್ವಾತ್ .. 23..
ಭಿನ್ನತ್ವೇ ನಾನಿಯಾಮ್ಯತ್ವೇ .. 24..

- ಅತಥಾವಿಧಾ .. 25..
ಯತ್ಕೃತಿಃ .. 26..
ಇಚ್ಛಾಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯಾಸ್ವರೂಪತ್ವಾತ್ .. 27..
ನ ಸನ್ನಾಸತ್ .. 28..
ಸದಸತ್ತ್ವಾತ್ .. 29..
ತದ್ಭ್ರಾಂತಿಃ .. 30..
ಯತ್ಸತ್ .. 31..
ಇದಾನೀಮುಪಾಧಿವಿಚಾರಃ ಕ್ರಿಯತೇ .. 32..
ಲೀಯತ ತತ್ತ್ವೈಕದೇಶಪ್ರವಾದಃ .. 33..
ಯಸ್ಮಾತ್ಪಾರತಭ್ಯಂ ಜಂತೂನಾಂ ..34..
ಸೌಮ್ಯಂ ಜನನಮರಣಯೋಃ .. 35..
ಪೌನಃಪುನ್ಯಾತ್ .. 36..
ಯದೇವ ಸಂಸಾರಃ .. 37..
ಊರ್ಣನಾಭಿಃ .. 38..
ಸಾದೃಶ್ಯಾನಂತ್ಯಂ .. 39..
ತತ್ತ್ವಿಧ್ಧಿರೇವ ಸಿದ್ಧಿಃ .. 40..
ತದ್ವತ್ತ್ವಾತ್ .. 41..
ಯಚ್ಚೈತನ್ಯಭೇದ (ಭದೇ) ಪ್ರಮಾಣಂ .. 42..
ತದ್ಬುದ್ಧಿಃ .. 43..
ತನ್ನಾಶೇ ತನ್ನಾಶಃ .. 44..
ಭೂತಭೌತಿಕೌ .. 45..
ಅನ್ಯಥಾಜ್ಞೇಯತ್ವಂ ಭಾವಾತ್ .. 46..
ತನ್ನಿರ್ಲೇಪಃ ಪುಷ್ಕರಪರ್ಣತತ್ತ್ವವತ್ .. 47..
ಸತಃ .. 48..
ಪುಷ್ಪಗಂಧವತ್ .. 49..
ಮೂಕ್ತಃ ಸರ್ವೋ ಬದ್ಧಃ ಸರ್ವಃ .. 50..
ಯದ್ವಿಲಾಸಾತ್ .. 51..
ತತ್ ಸ್ರಷ್ಟು (?) ತ್ವಾನುಮಿತೇಃ .. 52..
ಅಂಗಾಂತರಂ ವ್ಯಭಿಚರಿತಂ .. 53..
ನೋ ದೋಷಃ .. 54..
ಯದ್ಧೇಯದ್ಯತ್ಪುರಾಣಃ (sic).. 55..
ಭ್ರಾಮ್ಯತೇ ಜಂತುಃ .. 56..

- ಭ್ರಶ್ಯತೇ ಸ್ವರ್ಗಾತ್ .. 57..
 ಆರೋಗ್ಯಸ್ಯ .. 58..
 ನಿರ್ವಿಕಾರೇ ಕ್ರಿಯಾಭಾವಾತ್ .. 59..
 ಬಂಧಮೋಕ್ಷಯೋಶ್ಚ .. 60..
 ಸರ್ವತ್ರ ಚಿಂತ್ಯಂ .. 61..
 ಶೂನ್ಯತ್ವೋ ವಾ ನಿಗಲವತ್ (sic).. 62..
 ಪೀತವಿಷವದ್ವಿರೋಧೋಪಲಭ್ಯೇಃ .. 63..
 ತದ್ಯೋಗಾತೂ ತದ್ಯೋಗಃ .. 64..
 ತದ್ಭೋಗೇ ತದ್ಭೋಗ ಇತಿ .. 65..
 ತತ್ತ್ಯಾಗಸ್ತದ್ವ್ಯಪ್ಯತ್ವತ್ .. 66..
 ಬಂಧನೈಯತ್ಪಾಪತೇಃ .. 67..
 ನಾಸ್ತಿತಿ ಭ್ರಮಃ .. 68..
 ಅಸ್ತೀತ್ಯತಿರಿಕ್ತಮಪಿ .. 69..
 ಪಕ್ಷಾಂತರಾಸಿದ್ಧೇಃ .. 70..
 ತದಭಾವಾಭಾವಾತ್ .. 71..
 ಲಿಂಗಮಲಿಂಗ್ಯಂ ತಲ್ಲಿಂಗಂ .. 72..
 ಪ್ರಾಬಲ್ಯಾತ್ .. 73..
 ವಶೀಕೃತೇಶಿತ್ವಾತ್ಕಾಮಿನೀತ್ವಾನೋಹಕತ್ವಾದ್ವಾ .. 74..
 ಯನ್ಮಾತಾಪಿತರೌ .. 75..
 ಬೀಜೋತ್ಪತ್ತೇರೈಂದ್ರಜಾಲಿಕಂ .. 76..
 ನ ತಜ್ಜಾತೇಃ .. 77..
 ನಿರ್ಗುಣತ್ವಾತ್ .. 78..
 ತತ್ಕಾಮಿತ್ವಾದ್ವ್ಯಾಸಃ .. 79..
 ತತ್ಪರೋ ಜೈಮಿನಿಃ .. 80..
 ತತ್ತ್ವಾಭಿನ್ನೋ ಹಯಾನನಶ್ಚ .. 81..
 ಉಕ್ತವಾನಗಸ್ಯಃ .. 82..
 ತದ್ವೇದೀ ವೈಷ್ಣಲಾಯನಃ .. 83..
 ಕಂಠಃ ಕರ್ತೃತ್ವಂ .. 84..
 ಪರಾಶರಃ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಂ .. 85..
 ವಶಿಷ್ಠೋ ಮೋಹನಂ .. 86..
 ಶುಕಸ್ತ್ವಾತ್ಮನಂ .. 87..
 ಮಾತರಂ ನಾರದಃ .. 88..

ಮನ್ವಾನಾಸ್ತರಂತಿ ಸಂಸಾರಂ .. 89..
 ಉಕ್ತಲಿಂಗೈಃ ಸದ್ಭಿಃ ಪ್ರಮಾಣೈಃ .. 90..
 ತತ್ತು ತಿತ್ತಿರಿಃ .. 91..
 ಛಂದೋಕಾಶ್ಚ (?) ಗಾಶ್ಚ .. 92..
 ಮಾರೀಚಸ್ತದ್ವಾದೀ .. 93..
 ಯಜ್ಞಿವಃ .. 94..
 ಹರಿರಂತರ್ಗುರ್ಬುಹಿಃ .. 95..
 ಕಾಲೋ ಭೇದೇ ದುರುದ್ಬೋಧ್ಯಃ .. 96..
 ತಲ್ಲೇಶಾಃ .. 97..
 ದಹರವ್ಯಾಪಿತ್ವಾತ್ .. 98..
 ತತ್ಪರಾತ್ಪದ್ಭಿಃ .. 99..
 ಏವಂ ಬ್ರಹ್ಮವಿದಃ .. 100..
 ಅಧರ್ಮಾತ್ಪದ್ಭಂಧಃ .. 101..
 ಧರ್ಮೋ ಹಿ ವೃತ್ತಾ .. 102..
 ನ ಮೋಹೇ ಹಿಂಸಾ ಚ ಯಸ್ಯಾಃ .. 103..
 ಅತಶ್ಚಿತ್ತಪ್ರಮಾದಃ .. 104..
 ಗೌರ್ಭರಿಣೀಮಾರರಾಯಣೋಃ (sic).. 105..
 ನ ಹಿ ವೇದೋ ನ ಹಿ ವೇದ ತದ್ವಿದಃ .. 106..
 ವಿಂದತಿ ವೇದಾನ್ಪ್ರಕೃತಿಂ .. 107..
 ತರತಿ ತಾಂ ತಸ್ಮಾತ್ .. 108..
 ಬ್ರಹ್ಮಭೂಯಾಯ ಕಲ್ಪತೇ ಬ್ರಹ್ಮಭೂಯಾಯ ಕಲ್ಪತ ಇತಿ .. 109..
 ವಿದಿತ್ವೈವಂ ತರತಿ .. 110..
 ಯತ್ಕೃತ್ವಾ .. 111..
 ಜೈಮಿನಿರನಾತ್ಮೇತಿ .. 112..
 ಗೌಣೀತಿ ಪ್ರಾಚುರ್ಯಾತ್ .. 113..
 .. ಇತಿ ಶಕ್ತಿಸೂತ್ರಾಣಿ ..

Based on the commentary available in the manuscript, ಶಾಕ್ತೀಯಸೂತ್ರಾಣಿ ರಚಯಿತುಕಾಮೋ ಭಗವಾನಗಸ್ತ್ಯಃ ಪ್ರಥಮಂ ತಾವತ್ “ಅಧಾತಃ ಶಕ್ತಿಜಿಜ್ಞಾಸಾ” ಇತಿ ಸೂತ್ರಮಾರಭ್ವಾವಾನ್ . the Sutras are ascribed to Agastya. The commentary runs only upto the 19th Sutra. The Sutras are important as setting forth the philosophy of the Shakti cult.

ಅಥ ಶಕ್ತಿಸೂತ್ರವ್ಯಾಖ್ಯಾ .

ಇಹ ಖಲು ಅಲ್ಪಾಯುರಲ್ಪವೀರ್ಯಮಂದಬುದ್ಧಿಮತಃ ಅವಿದ್ಯಾಸಾಗರಾದಾತ್ಮಾನಮದ್ಧತ್ತು
ಸಾಮರ್ಥ್ಯಭಾವೇನಾಶಕ್ಷುವತೋ ಲೋಕಾನಾಲೋಕ್ಯ ಕೃಪಯಾಜ್ಞಾನಗಾಢಾಂಧಕಾರಪ್ರದಿ
(?) ಶಾಕ್ತೇಯಸೂತ್ರಾಣಿ ರಚಯಿತುಕಾಮೋ ಭಗವಾನ್ ಅಗಸ್ಯಃ ಪ್ರಥಮಂ ತಾವತ್
“ಅಥಾತಃ ಶಕ್ತಿಜಿಜ್ಞಾಸಾ” ಇತಿ ಸೂತ್ರಮಾರಬ್ಧವಾನ್ .

ಅತ್ರ ಶ್ರುತಿಸಮಾನಾರ್ಥತ್ವಾತ್ ಕರ್ತವ್ಯೇತಿ . ಅಥಶಬ್ದ ಉಚ್ಚಾರಣಮಾತ್ರೇಣ
ಮಂಗಲಾರ್ಥಃ, ಅರ್ಥಸ್ತ್ವಾ ನಂತರ್ಯಂ . ತಥಾ ಚ-ಸಾಧನಚತುಷ್ಟಯಸಂಪತ್ತಿನಂತರಂ
. ಅತಃ ಧರ್ಮಾದೀನಾಂ ಕ್ರಮಶಶ್ಚೈವ ಆಧಿಕ್ಯಾತ್ (?), ಯಾಗಾದೀನಾಂ
ಚಿರಕಾಲಪ್ರಯಾಸಸಾಧ್ಯತ್ವೇನ ಪಿ ಫಲಂ ಪ್ರತಿ ಸಂಶಯರೂಪತ್ವಾತ್, ವೇದಾಂತೇ
ತಾವತ್ “ಆತ್ಮಾ ವಾರೇ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಃ ಶ್ರೋತವ್ಯೋ ಮಂತವ್ಯೋ ನಿದಿಧ್ಯಾಸಿತವ್ಯಃ”
ಇತ್ಯತ್ರ ಪ್ರಥಮಂ ತಾವತ್ ದರ್ಶನಮನೂದ್ಯಾ (?) ಶ್ರೋತವ್ಯಾದೀನಾಂ
ಬಹುವಿಧತರ್ಕಸಾಧ್ಯತ್ವೇನ ಬಾಲಾನಾಮಬೋಧಕತ್ವಾದಿತಿ ಹೇತೋಃ ಶಕ್ತಿಜಿಜ್ಞಾಸಾ
ಕರ್ತವ್ಯೇತಿ ..

ಶಕ್ತೇರ್ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಶಕ್ತಿಜಿಜ್ಞಾಸಾ . ಕಾ ನಾಮ ಶಕ್ತಿಃ . ಶಲ್ಕು ಶಕ್ತಾವಿತ್ಯಸ್ಮಾದ್
ಧಾತೋಃ ಕ್ತಿನ್ವತ್ಯಯೇ ಶಕ್ತಿರಿತಿ . ಸರ್ವಭೂತಾನಾಮಂತರ್ಯಾಮಿತಯಾ
ಪ್ರಕಾಶಯಿತುಂ ಶಕ್ನೋತಿ ಇತ್ಯರ್ಥಃ . ತಥಾ ಚ ಸೂತ್ರಂ “ಯಾಂ ವಿನಾ ನ
ಗತಿರ್ಗಮ್ಯತೇ” ಜ್ಞಾತುಮಿಚ್ಛಾ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ . ಅಥ ಸುಖಸಾಧ್ಯತಯಾ ಅನಾಯಾಸೇನ
ಜ್ಞಾನಮುತ್ಪಾದ್ಯತ ಇತ್ಯರ್ಥಃ . ತಥಾ ಚ ಶ್ರುತಿಃ “ಅಂಧಂ ತಮಃ ಪ್ರವಿಶಂತಿ
ಯೇಽವಿದ್ಯಾಮುಪಾಸತೇ” ಇತಿ . ಏವಮನುಬಂಧಚತುಷ್ಟಯಂ ನಿರೂಪಿತಂ ..

1..

ನನು ವೇದಾಂತಾದ್ಯನಂತಸೂತ್ರಾಣಾಂ ವಿದ್ಯಮಾನತ್ವಾತ್ ಕಿಮರ್ಥಮಪೂರ್ವಶಕ್ತಿರಿತ್ಯಾಕ್ಷಿಪ್ಯ
ಪ್ರತಿ(ವಿ)ಧತ್ತೇ “ಯತ್ಕರ್ತೀ” ಇತಿ . ನನು ವೇದಾಂತೇ ಬ್ರಹ್ಮೇತಿ, ಸಾಂಖ್ಯಾದಿಷು
ಚಿತ್ತಮಿತಿ, ಸಗುಣೇಷ್ಟೀಶ್ವರ ಇತಿ ಯದುಚ್ಯತೇ ತದೇವ ಶಕ್ತಿರಿತ್ಯಸ್ಮಿನ್ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯತೇ
. ಯತ್ತುಂಸ್ತೇನ (?) ಜಗಜನ್ಮಾದಿಕಾರಣತ್ವಮಿತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಾದಿಷು ನಿರೂಪಿತಂ ನೈವ
ಕರ್ತೀಂ . ಜಗತಃ ಇತಿ ಶೇಷಃ . ಇತ್ಥಂ - ಏಕೈವ ಸತ್ತ್ವರಜಸ್ತಮೋಗುಣಭೇದೇನ
ಬ್ರಹ್ಮವಿಷ್ಟಾದಿರೂಪತಾಂ ಭಜತೇ . ತಥಾ ಚ ಸೂತ್ರಂ - “ಯಶ್ಚೈ(ಚ್ಚೈ) ತನ್ಯಭೇದೇ
ಪ್ರಮಾಣಂ” ಇತಿ . ಶ್ರುತಿಶ್ಚ “ಪರಾಸ್ಯ ಶಕ್ತಿರ್ವಿದ್ಯೈವ ಶ್ರೂಯತೇ” ಇತ್ಯಾದಿ .. 2..

ನನ್ವೇತಾದೃಶಸ್ವಲ್ಪಾಯಾ (?) ಮನೋಯೋನಿತ್ವಾತ್ ಮನಸಃ ಕೃತಕರ್ತೇನಾನಿತ್ಯತ್ವಾತ್
ಕಾಷ್ಠಾಗ್ನಿವನ್ನಾಶಿನಃ ಅಸತ್ತೇ ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವಂ ನ ಭವತೀತ್ಯಾಶಂಕಾಹ ಭಗವಾನ್
ಅಗಸ್ಯಃ “ಯದಜಾ” . ಯತ್ಕಾರಣಮಜಾ ಉತ್ಪತ್ತಿಮನ್ನ, ಯದ್ವಿಲಾಸಾತ್
ಸೃಷ್ಟಿಯಾದಿರಿತಿ . ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವಜ್ಞರೂಪ್ಯೇವ ಕಾರಣಂ . ನನು ತಾದೃಕರೂಪಾಪ್ರಸಿದ್ಧಾ
ನ ಜಿಜ್ಞಾಸಿತವ್ಯಾ, ಯದ್ಯಪ್ರಸಿದ್ಧಾ ನೈವ ಶಕ್ತ್ಯಾ (?) ಶಕ್ತ್ಯಾ ಜಿಜ್ಞಾಸಿತುಂ . ಇತ್ಯಾಕ್ಷಿಪ್ಯ

ಪ್ರಸಿದ್ಧವ . ಕುತಃ . ಅಹಮಸ್ಮೀತ್ಯಾತ್ಮಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಿಷಯತ್ವಾತ್ . ಆತ್ಮೈವ
ತಾದೃಶಸ್ವರೂಪಾಪ್ರಸಿದ್ಧಾಪಿ (?) ದೇಹಮಾತ್ರಮಾತ್ಮೇತಿ, ಮನೋಮಾತ್ರಂ ನಾತ್ಮೇತಿ
(?) ಸಂಶಯಾದಿವಾರಣಾಯ ತಾದೃಶರೂಪಜಿಜ್ಞಾಸಾ ಅವಶ್ಯಂ ಕರ್ತವ್ಯಾ .
ನನು ತಾದೃಶಸ್ಯ ಕಿಂ ಪ್ರಮಾಣಮಿತ್ಯಾಕಾಂಕ್ಷಾಯಾಂ “ಮನೋಯೋನಿತ್ವಾತ್
ಮನಃ ಯೋನಿಃ ಕಾರಣಂ ಪ್ರಮಾಣಂ ತಸ್ಯ ಭಾವಃ ತತ್ತ್ವಾತ್ . ಶ್ರುತಿಃ -
“ಮನಸ್ಯೇವೇದಮಾಪ್ತವ್ಯಂ ನೇಹ ನಾನಾಸ್ತಿ ಕಿಂಚನ” . “ಯತೋ ವಾಚೋ
ನಿವರ್ತಂತೇ ಅಪ್ರಾಪ್ಯ ಮನಸಾ ಸಹ” ಇತಿ ಶ್ರುತಿನ್ನು ಅಪಕ್ಷ(?)ಮುಪಲಕ್ಷಣಂ .
ಮನಸೀತಿ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯಾಪ್ತವ್ಯಂ - ಇತ್ಯಭಿಪ್ರಾಯಃ .. 3..
ನನು ಮನಸಾ ನಿಶ್ಚಿತತ್ವವಿಷಯೇ ಔಪನಿಷತ್ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗಾದೀನಾಂ ವೈಯರ್ಥ್ಯಾಪತ್ತಿರಿತಿ
ನಿಶ್ಚಿತ್ಯಾಹ . “ನಾಂತರಾಯೋಽತ್ರ” . ಅಂತರೇ ಮಧ್ಯೇ ಈಯತೇ ಪ್ರಾಪ್ಯತೇ ಇತಿ .
ಅತ್ರ ಮನೋನಿಶ್ಚಯವಿಷಯೇ ಮಧ್ಯೇ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ನ ಕಿಂಚಿದಪಿ . ಇತರೇಷಾಂ
ಬಹುಪ್ರಯಾಸತ್ವೇನ ಏತೇನೈವಾಲಮಿತ್ಯಭಿಪ್ರಾಯಃ .. 4..
ನನ್ವೀದ್ಗಶಮಾಹಾತ್ಯಂ ಕುತಃ ಸ್ಯಾದತ ಆಹ- “ತತ್ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಾತ್” . ತಸ್ಮಿನ್
ಸಾನ್ನಿಧ್ಯಂ ತತ್ಸ್ಥಿತ್ವಂ ತಸ್ಮಾತ್ . ವಿಕಲನ (?) ಮಾತ್ರೇಣಾನಿತರಾಪೇಕ್ಷಂ
ಜ್ಞಾನಮುತ್ಪದ್ಯತ ಇತಿ ಯಾವತ್ .. 5..
ನನು ತತ್-ಸ್ಥಿತ್ವಾತ್ ಅಣುತ್ವಾಪತ್ತಿರಿತ್ಯಾಶಂಕ್ಯ “ತತ್ಕಲ್ಪಕತ್ವಮೌಪಾಧಿಕಂ” ಇತಿ .
ತತ್ಕಲ್ಪಕತ್ವಮಣುತ್ವಾದಿನಿದ್ಧೇಶಕತ್ವಮೌಪಾಧಿಕಂ ಉಪಾಧಿವಶಾನೇತವ್ಯಂ . ಕುತಃ
. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿತ್ವಾತ್ .. 6..
ಅತ್ರ ಶಂಕತೇ . ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿತ್ವೇನ ಪ್ರಕಾಶಕತ್ವಮುಪಪದ್ಯತೇ . ಕುತಃ .
“ಸಮಾನಧರ್ಮತ್ವಾತ್” . ಸಮಾನಾ ಧರ್ಮಾಃ ಚೈತನ್ಯವ್ಯಾಪ್ಯತ್ವಾದಯಃ . ತೇಷಾಂ
ಭಾವಃ ತಸ್ಮಾತ್ ತತ್ಸ್ಥಿತ್ವಂ ನೋಪಪದ್ಯತೇ .. 7..
ತಸ್ಯಾಹೋಭಿವಾರ್ಧಿಕರಣವತಿ ಸ್ವಪ್ರಕಾಶಕತ್ವಮುಪಪದ್ಯತೇ ವಾ . ಭಾಸ್ಯತೇ
ಅನೇನೇತಿ ಭಾಸಃ . ಪ್ರತಿಭಾಸೇ ಭವಂ ಪ್ರಾತಿಭಾಸಿಕಂ . ಸ್ವಪ್ರಕಾಶಯೋಗ್ಯಂ
ತಚ್ಚೈತನ್ಯಮಪ್ಯಾದರ್ಶಮುಖವತ್ ಬುದ್ಧೌ ಬೋಧಯಿತವ್ಯಂ . ತರ್ಹಿ
“ಯದೋತಂ ಯತ್ ಪ್ರೋತಂ” ಇತಿ ಸೂತ್ರಸ್ಯ ವೈಯರ್ಥ್ಯಾಪತ್ತೇಃ . ವಸ್ತುತಃ
ಆದರ್ಶನೇ ಅಸತ್ತ್ವಾ (?) ಅಸತ್ತ್ವಾ ದಿತಿ ಚೇತ್ . ನ . ಸಾಭನಕ್ಷತ್ರಸ್ಯ ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಸ್ಯ
ಜಲಾದೌ ವಿದ್ಯಮಾನತ್ವಾತ್ . ಅತ್ರಾಹ .. 8..
ಯದ್ಯೇವಮತೋಽಸ್ಯ ಅಜ್ಞಾನಮೇವ ಬಂಧಃ ಜೀವಸ್ಯೋಪಜೀವ್ಯತೇ,
ಬಂಧಸ್ಯ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಾತ್ . ತತಶ್ಚೋತ್ತರತ್ರ ಸೂತ್ರಕಾರ ಏವ ವಕ್ಷ್ಯತಿ . ತಥಾ ಚ
ಮನೋಮಾತ್ರಕಲನ (?) ಏವ ಸರ್ವಂ ನ ತು ಕಿಂಚಿದತ್ರಾಸ್ತಿ . ಕುತಃ . “ನೇಹ ನಾನಾ”
ಇತಿ ಶ್ರುತೇಃ .. 9..

ಯದಾರೋಪಸ್ಯ ಯತ್ರತೀತೇಃ . ತಥಾ ಚ ಸೂತ್ರಂ- “ಯಾಂ ವಿನಾ ನ ಗತಿರ್ಗಮ್ಯತೇ”
 . ಯದ್ ರೂಪಾದೀನಾಮಧ್ಯಾಸಾದಿನಾ ಪ್ರತೀಯಮಾನಮೇವ . ತಥಾ ಚ
 ಸ್ಮರಂತಿ “ಅಸ್ತಿ ಭಾತಿ ಪ್ರಿಯಂ ರೂಪಂ ನಾಮ ಚೈಕ್ಯಂ ವಿಭೇದತಃ . ಆದ್ಯತ್ರಯಂ
 ಬ್ರಹ್ಮರೂಪಂ ಜಗದ್ರೂಪಂ ತತೋಽದ್ವಯಂ” .. ಇತ್ಯಾದಿವಾಕ್ಯಾಂಚ .. 10..
 ತಚ್ಚಕ್ತಿಮಯೇನ ಪ್ರತಿಭಾವ್ಯಮಾನಂ ಜಗದಧಿಷ್ಠಾನಸ್ಯ ಕಾರಣಸ್ಯ ಲಿಂಗಂ ಗಮಕಂ
 . ನನು ಏತಾದ್ಗಲಶಮೋಹನಮಾತ್ರೇಣ ಜಗದ್ರೂಪೇಣ ಕಿಮರ್ಥಂ ಪರಿಣಮಿತಾ,
 ಪರಿಣಾಮಿನ್ಯಾಃ ಯತತ್ವಾತ್ (1) ಪರಿಣಾಮಸ್ಯಾಪಿ ತತ್ವಾತ್ . ಅನೇಕೇಷಾಂ
 ಸತ್ಯತ್ವೇ ಕಥಂ ಜ್ಞಾನೇನ ವ್ಯಾವರ್ತೇತ . ಬಾಢಂ . ವ್ಯಾವಹಾರಿಕಪಾರಮಾರ್ಥಿಕಭೇದೇನಾಂಗೀ
 ಕೃತತ್ವಾತ್ .. 11..

ನನು ಕಥಂ ಜ್ಞೇಯಃ ನಾನಾದೀನಾಂ ವಿದ್ಯಮಾನತ್ವಾತ್ . ಕಿಂಚ ನಾನಾದಿಷ್ಟಾಧ್ಯಾರೋಪಿತತ್ವಾತ್
 . ತಥಾ ಚ ಸೂತ್ರಾಣಿ - “ತತ್ ಕಾಮಿತ್ವಾತ್” (ಇತ್ಯಾ) ಆರಭ್ಯ “ಮನ್ವಾನಾಸ್ತರಂತಿ
 ಸಂಸಾರಂ” ಇತ್ಯಂತಾನಿ ಗಮಕಾನಿ . ಸಾಂಖ್ಯಕೃದ್ಭಿಶ್ಚ “ನಾನೋಪಾಧಿಷು
 ಯನ್ನಾನಾರೂಪಂ ಭಾತ್ಯನಲಾರ್ಕವತ್ . ತತ್ ಸಮಂ ಸರ್ವಭೂತೇಷು” ಇತ್ಯಾದಿ ..
 12..

ನನು ಸರ್ವೇಷಾಂ ತದ್ವ್ಯಾಪ್ಯತ್ವೇನ “ಸರ್ವಂ ಪ್ರಕೃತಿಮಯಂ” ಇತಿ ಸೂತ್ರೇಣ
 ಸಕಲಜನಾನಾಂ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕತ್ವೇನೈವ ಸಿದ್ಧೇ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಮೋಕ್ಷಾಪತ್ತಿಃ . ಅತ
 ಆಹ . ತಚ ವ್ಯಾಪಕತ್ವಂಚ . ಕಾಲಿಕಂ ಕಾಲಸಂಬಂಧಾನೇತವ್ಯಂ . ನನು (?) ಸದಾ
 ವಿದ್ಯತೇ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಸತತಯಥಾನೇನ (?) . ತಥಾ ಚ ಸರ್ವಂ ತದ್ರೂಪೇಣ
 ನಿಶ್ಚೇತವ್ಯಂ, ನ ತು ಸ್ವರೂಪೇಣ .. 13..

ಅಖಂಡೇಷು ಸಮಸ್ತೇಷು ಉಪಾಧಿಃ ಸಂಬಂಧಃ ಯಸ್ಯಾಃ . ಸಮತ್ವಾತ್ . ಶ್ರುತ್ಯಾ ಚ
 ಗಮ್ಯತೇ .. 14..

ನು ಪಾಪಪುಣ್ಯತಾರತಮ್ಯೇನ ಸ್ವರ್ಗನರಕಾದ್ಯುಚ್ಚಾವಚೇಷು ಪ್ರವಿಶಮಾನಾಃ
 ತತ್ರಸ್ಥಾನಾಮಪೇಕ್ಷಯಾನುಭವಂತಿ . ತಸ್ಮಾನ್ನ ಸರ್ವನಿಯಂತ್ರತ್ವಂ ಇತಿ ಚೇನ್ನ .
 ಯಾಮೇವ ಭೂತಾನಿ ವಿಶಂತಿ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ತದ್ರೂಪೇಣ ಅಧಿಕಾರಾದಿತ್ಯರ್ಥಃ .
 ತದ್ವಿಷಯಮುತ್ತರತ್ರ ವಕ್ಷ್ಯತಿ .. 15..

ನನು ತದ್ರೂಪತ್ವಂ ಕಥಂ ಸಂಭವತಿ, ಏಕಸ್ಯ ಸರ್ವತ್ವಾನ್ವಯಾಸಂಭವಾದಿತ್ಯತ ಆಹ
 “ಯದೋತಂ ಯತ್ಪೋತಂ” ಇತಿ . ಯೇನ ಕಾರಣೇನ ಓತಂ ವ್ಯಾಪ್ತಂ ಯೇನ
 ಜಗತಾ ಪ್ರೋತಂ ತಂತುಪಟವತ್ . ಇತ್ಯಂ ಕಾರಣಂ ವಿಹಾಯ ನ ಕದಾಪಿ ವರ್ತತೇ
 . ಕಾರ್ಯಂ ನಾಮ ಕಾರಣಾನನ್ಯತ್ವಂ . ಕಾರಣಸತ್ತಾವ್ಯತಿರಿಕ್ತಸತ್ತಾಶೂನ್ಯತ್ವಮಿತಿ
 ಯಾವತ್ . ತಥಾ ಚ ಸರ್ವೇ ತದ್ರೂಪಾ ಇತಿ ನೋಕ್ತದೋಷಃ .. 16..

ನನ್ವಾಕಾಶವತ್ ತದ್ವ್ಯಾಪಕತ್ವಂ ಕಥಮತ ಆಹ- “ತದ್ವಿಷ್ಟುತ್ವಾತ್” . ತಸ್ಯ ಕಾರಣಸ್ಯ
 ವಿಷ್ಟುತ್ವಾತ್ ವ್ಯಾಪಕತ್ವಾತ್ . ವಿಪ್ಲೂ ವ್ಯಾಪ್ತಾವಿತಿ . ಉಣಾದಿನಾ “ಉ” ಪ್ರತ್ಯಯಃ .

ತಥಾ ಚ ಆಕಾಶವತ್ ಸರ್ವಗತಸ್ಯ ನಿತ್ಯಃ . ತಥಾ ಚ ಸೂತ್ರಮಪಿ .. 17..
 ನನು ಜಲಸ್ಥಲನಭಟಕನಾಮನೇಕೇಷಾಮಪಿ ಏಕಯಾದಿಷ್ಠಾತ್ಯತ್ವಂ ನ ಭಾವ್ಯತೇ .
 ಅತ ಆಹ- “ತತೋ ಜಗಂತಿ ಕಿಯಂತಿ” . ತತ ಏವ ಕಿಯಂತಿ, ಪರಮಾಣೂನಾರಭ್ಯ
 ಭೂತಪರ್ಯಂತಾನಿ ಜಗಂತಿ ಉತ್ಪದ್ಯಂತೇ . ತಥಾ ಚೈಕಶಾಸ್ತ್ರಕರ್ತಾ (1)
 ತತ್ಸರ್ವಜ್ಞಾನಂ ಯಥಾ ಭವತಿ ತೀರ್ಥತರಃ ಪ್ರಭೂತಃ ತದ್ವದತ್ರಾಪಿ ಯೋಜನೀಯಂ
 . ಕುತಃ . ತಸ್ಯಾ ಏವ ಮೂಲತ್ವಾತ್ ಕಾರಣತ್ವಾತ್ . ಶ್ರುತಿಶ್ಚ “ಸು (?) ಮೃತ್ಯುರಾಸೀತ್”
 ಇತ್ಯಾದಿ . ತತ್ ಪ್ರಥಮತ ಆಕಾಶಾದಿರೂಪೇಣ ಪರಿಣಮಿತೇತ್ಯರ್ಥಃ .. 18..
 ನನು ಏಕಸ್ಯಾನೇಕರೂಪತ್ವಂ ಕಥಮುಪಪದ್ಯತೇ . ಪರಿಣಾಮೋಪಲವ್ಧೇಃ .
 ಪರಿಣಾಮಸ್ಯ ಅನೇಕ ಪರಿಣಮಿತಸ್ಯೋಪಲಭೇದೃಷ್ಟತ್ವಾತ್ . ಲೋಕೇ ಚ
 ಮೃದಾದಿಷು . ಶ್ರುತಿಶ್ಚ “ತತ್ ಸೃಷ್ಟ್ವಾ” ಇತ್ಯಾದಿಃ . ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರೇಽಪಿ “ಅಂಶೋ .
 ನಾನಾವ್ಯಪದೇಶಾದ್” ಇತ್ಯಾದಿ . ನನು ಪರಿಣಾಮಿತ್ವವ್ಯಪದೇಶಾತ್ ಸರ್ವಾಕಾರಂ
 ಕಾರಣಮಾಸೀತ್ . ಸರ್ವಜ್ಞಾನೇನ ವಿಷಯಾದಿಜ್ಞಾನಾನಾಂ ಪ್ರಯೋಜನತ್ವಮೇವ
 . ತಥಾ ಚ ಪರಿಣಾಮಸ್ಯ ಅನಿತ್ಯತ್ವಸ್ಯ ದೃಷ್ಟತ್ವಾತ್ “ಏಷ ಜನೋ ಅಮೃತಃ”
 ಇತ್ಯಾದಿಶ್ರುತಿಕೋಪೋಪಲಭಿಪ್ರಸಂಗ ಇತಿ ಚೇನ್ನ . ನಾನಾಸ್ವರೂಪೇಣ
 ಸ್ಥಿತತ್ವೇಽಪಿ ಏಕತ್ವಂ ಕೂಟಸ್ಥತ್ವಂ ಅವಿರುದ್ಧಂ . ನ ದೋಷಃ . ದೃಷ್ಟತ್ವಾತ್
 . ಘಟಾದಿಷು ಮೃತ್ವೇನೈವೈಕತ್ವಂ . ಅತ್ರ ಪರಿಣಾಮತ್ವಂಚ ವಿವೃತ್ತತ್ವಂ (?)
 ವಿಷಮಸತ್ತಾಕಕಾರ್ಯತ್ವಂ . ವಾಚಾರಂಭಣಶ್ರುತಿಶ್ಚ ಕಾರಣಸ್ಯೈವ ಸತ್ಯತ್ವಂ
 ಬ್ರವೀತಿ .. 19..

The commentary (on 19 sUtras) is as it is found in the transcript. The possible errors are marked with (?). Even with doubts, it is yet important as showing the traditional way of interpreting the Sutas.

Encoded and proofread by Mike Magee

Proofread by Mike Magee, Ruma Dewan

Shakti SutrAni

pdf was typeset on August 12, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

